

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818200225
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3818200225.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti o maloletú Y. X. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X, X., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa J. J., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. E., Do J. XXX, t. č. I. - R., priečinok XX/X, H. a J. J., nar. X.X.XXXX, bytom F. XXX/X, X. o zníženie výživného takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Otec podaním zo dňa 15.januára 2018 žiadal súd o zníženie výživného na maloletú Y. X. J. s odôvodnením, že naposledy bola určená vyživovacia povinnosť v sume 120 eur mesačne a to rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12C 58/2011. T. č. je vo výkone trestu odňatia slobody ÚVTOS - Sučany, kde doposiaľ nie je pracovne zaradený. Uviedol, že aktuálne študuje, jeden týždeň navštevuje školu a na vlastnú žiadosť sa dal pracovne zaradiť, pričom pracuje každý nepárny týždeň. Jeho čistá pracovná odmena pred rozúčtovaním nedosahuje ani výšku 70 eur mesačne. Jeho zárobkové pomery mu nedovoľujú, aby mohol platiť výživné na maloletú v sume 120 eur mesačne. Okrem toho voči nemu sú vedené exekučné konania a výživné mu zrážajú z pracovnej odmeny. Je nemajetný.

Svoje dlhy chce riešiť cestou osobného bankrotu a upraviť si svoje záväzky primerane k jeho možnostiam a schopnostiam. Vo výkone trestu je práve preto, že nebol schopný splácať výživné vo výške 320 eur mesačne. Okrem vyživovacej povinnosti voči maloletej Y. X. má ďalšie vyživovacie povinnosti na syna a dcéru v sume 200 eur.

2. Otec písomným podaním zo dňa 20.februára 2018 doplnil svoje podanie a žiadal znížiť výživné na sumu 30 eur mesačne.

3. Matka s návrhom nesúhlasila.

Uviedla, že otec maloletej si doposiaľ neplnil vyživovaciu povinnosť a neprejavil o ňu žiaden záujem. Vyčísliła náklady na maloletú, ktoré predstavujú poplatok v škole ZRPŠ 15 eur, strava 25 eur mesačne, družina 5 eur, tanečný 10 eur, hudobný krúžok 10 eur a školské potreby 15 eur mesačne.

4. Súd určil termín pojednávania na 15.marca 2018, na ktorý sa otec nedostavil na pojednávanie, doručenie vykázané mal 1.3.2018, podal súdu písomný súhlas pojednávať v jeho neprítomnosti a navrhol súdu znížiť povinnosť na sumu 30 eur mesačne. Zároveň súdu doručil vyjadrenie, doručené 5.3.2018, kde uviedol, že jeho príjem je celkom 85,48 eur, ktorý sa rozúčtováva tiež na výživné na dve

deti v sume 200 eur mesačne, preto podal návrh o zníženie výživného. Výživné, ktoré platí presahuje sumu 320 eur mesačne a túto sumu nie je schopný platiť.

5. Podľa § 180 CSP súd pojednával v neprítomnosti otca mal. dieťaťa.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, oboznámil listinné dôkazy - návrh otca č.l. 1, rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 12C 58/2011 č.l. 3 - 7, oznámenie ÚVTOS č.l. 21, mzdové listy č.l. 22-24, vyjadrenie matky č.l. 26, potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby č.l. 27, výdavky č.l. 28 - 31, osvedčenie č.l. 32, potvrdenie MŠ č.l. 33, pracovná zmluva č.l. 34 - 35, zväzok dokladov matky č.l. 36, oznámenie zamestnávateľa matky č.l. 37, mzdový list č.l. 38 - 39, správa kol. opatrovníka č.l. 41-42, oznámenie otca č.l. 43, 46 a pripojený spis OS Prievidza č. k. 12C 58/2011 a zistil tento skutkový stav:

7. Z výsluchu matky súd zistil, že nesúhlasí s návrhom otca maloletej na zníženie výživného, pretože otec si nikdy vyživovaciu povinnosť voči nej neplnil. Dieťa nevidel od jeho narodenia. Matka si musela vybaviť náhradné výživné zo štátu, ktoré jej je vyplácané na maloletú vo výške 100 eur mesačne od roku 2012. Aktuálne náhradné výživné je vyplácané vo výške 89 eur mesačne z dôvodu, že exekútor sťahuje sumu od októbra 2017. Matka bola naposledy s otcom maloletej v roku 2011, kedy súd riešil určenie otcovstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu. Viac sa nekontaktovali. Otec maloletej bol v Anglicku, kde pravdepodobne pracoval a keď sa vrátil, išiel do výkonu trestu odňatia slobody v októbri 2016. Vie, že má z predchádzajúceho manželstva dve deti, ktoré teraz žijú s matkou vo Viedni. Bola v kontakte s jeho bývalou manželkou a vie, že si otec plnil vyživovaciu povinnosť sčasti, aby nebola na výživné exekúcia. Maloletá chodí do 1.ročníka ZŠ v Lehotě pod Vtáčnikom, kde aj bývajú v rodinnom dome, ktorý majú prenajatý a s priateľom. Matka má len jedno dieťa. Priateľ má tri deti, na ktoré si plní vyživovaciu povinnosť. Dieťa mimo školy chodí na tanečný krúžok, kde náklady predstavujú poplatok mesačne 5 eur, dieťa chodí na flautu, kde poplatok činí 15 eur mesačne a plávanie 5 eur mesačne. Maloletá je šikovná a učí sa na samé jednotky. Od narodenia má astmu a atopický ekzém. Náklady so zdravotným stavom maloletej sú zvýšené nákupom o inhalačných prístrojov a rôznych liekov. Čo sa týka atopického ekzému, dcéra používa maste, ale nepravidelne, tieto náklady sú v sume 20 eur.

8. Kolízny opatrovník uviedol, že bolo vykonané šetrenie v rodine matky, kde neboli zistené žiadne nedostatky pri starostlivosti o maloletú. Od septembra 2017 je žiačkou 1.ročníka ZŠ. Otec sa o maloletú nezaujíma, preto matka riešila výživné prostredníctvom náhradného výživného. Matka od narodenia dieťaťa nežiadala zvýšiť výživné, ktoré si otec nikdy od jej narodenia neplnil. Otec si svoju nepriaznivú ekonomickú situáciu spôsobil nezodpovedným prístupom a za neplnenie vyživovacej povinnosti je vo výkone trestu.

9. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 21.júna 2012 č. k. 12C 58/2011 súd určil, že J. J. (otec maloletej) je otcom maloletej Vandy X. J., nar. XX.XX.XXXX z matky J. J.. Súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil povinnosť platiť na jeho výživu mesačne sumou 120 eur, vždy do 10-teho dňa v mesiaci k rukám matky. Nedoplatok na výživnom súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur, vzhľadom k tomu, že dlh predstavoval 2.336 eur. Matke trovy konania nepriznal a otcovi určil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Prievidza súdny poplatok vo výške 66 eur do troch dní. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.8.2012.

Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že v čase rozhodovania tejto právnej veci sa súdu nepodarilo zistiť príjem otca ani jeho majetkové pomery, pričom nevlastnil žiaden majetok, nemal stály príjem, nemal žiadne zdravotné problémy. Súd zistil, že otec mal uzavretú dohodu o vykonaní práce. Matka v čase rozhodovania tejto právnej veci mala jediný príjem a to rodičovský príspevok a prídavok na dieťa.

10. Trestným rozkazom zo dňa 30.septembra 2014 č. k. 1T 140/2014 Okresný súd Prievidza uznal J. J. vinného, že si neplnil vyživovaciu povinnosť určenú mu rozsudkom Okresného súdu Prievidza

č. k. 12C 58/2011 zo dňa 21.júna 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.augusta 2012 vo výške 120 eur mesačne, čím mu vznikol dlh od 17.novembra 2010 do 30.júna 2012 vo výške 2.336 eur, ktoré mu súd povolil splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným; pričom menovaný sa vyhýbal plneniu si vyživovacej povinnosti, bol nezamestnaný, neevidovaný na úrade práce v Liptovskom Mikuláši, pričom bol aj trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 2T 136/2012 odsúdený za prečin zanedbávania povinnej výživy podľa § 207 ods.1,3 písm. b/ Trestného zákona v dôsledku čoho zostal dlžný na nezaplatení výživného spolu celkom 5.456 eur. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 30.10.2014.

11. Ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Martin oznámil súdu listom zo dňa 1.2.2018, že otec maloletej počas výkonu trestu v ÚVTOS pre mladistvých bol pracovne zaradený podľa priloženej prílohy k tomuto listu a v roku 2018 je zaradený od 10.januára 2018. Z pracovnej odmeny sú mu vykonávané zrážky.

Podľa komplexných údajov ku dňu 1.2.2018 vyplýva, že v roku 2017 mal otec maloletej exekúcie, ktoré splácal v splátkach od 10 eur po 12,50 eur. V januári 2017 mal čistú mzdu 109,91 eur, pohľadávky 30,72 eur, osobné 60,45 eur, 5,53 eur a vreckové 13,18 eur; vo februári 2017 čistú mzdu mal 50 eur a zrážky 13,98 eur, osobné 27,50 eur a 2,52 eur a vreckové 6 eur; marec 2017 mal čistú mzdu 56,13 eur, výživné 18,52 eur, osobné 25,25 eur a 2,83 eur a vreckové 6,73 eur; apríl 2017 čistá mzda 112,43 eur, výživné 37,10 eur, zrážky 5,61 eur, osobné 50,59 eur, 5,64 eur, vreckové 13,49 eur; máj 2017 čistá mzda 107,19 eur, zrážka na výživnom; jún 2017 čistá mzda 100,42 eur, zrážka na výživnom; júl 2017 čistá mzda 62,31 eur, zrážka na výživnom.

12. Podľa potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti a ďalších údajoch zo dňa 7.2.2018, ktoré predložila matka maloletej vyplýva, že matka má úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti v sume 2.798,40 eur, príjmy 0 eur, poisťné a príspevky 374,83 eur, čiastkový základ dane 2.423,57 eur a úhrn preddavkov na daň 130,51 eur, nezdaniteľné časti základu dane 1.901,64 eur.

13. Matka súdu predložila pokladničné doklady o nákupe oblečenia (č.l. 30-31), ďalšie pokladničné doklady (č.l. 36), poštovú poukážku o zaplatení stravného v sume 20,20 eur a osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania maloletej z 30.júna 2017. Toto vzdelávanie maloletá absolvovala od 19.9.2016.

14. Matka maloletej pracuje od 5.10.2017 v obchodnej spoločnosti BOISE s.r.o. so sídlom Lehota pod Vtáčnikom na základe pracovnej zmluvy zo dňa 5.10.2017 na druh práce skladanie klémov. Pracovný pomer bol dohodnutý na dobu určitú do 5.10.2018 s hodinovou mzdou 3,30 eur. Podľa potvrdenia jej zamestnávateľa, jej čistý mesačný príjem za obdobie 5.10.2017 - 31.12.2017 činí 442,96 eur. Uplatnil si aj daňový bonus.

15. Kolízny opatrovník vykonal šetrenie v rodine matky, kde aktuálne matka s maloletým dieťaťom býva a zistil, že maloletá má samostatnú izbu, kde má samostatné lôžko, stolík a stoličku a skrinku na šatstvo a hračky. Matka pri šetrení uviedla, že spolu so svojím partnerom vychovávajú maloletú od jej 7-ich mesiacov. S partnerom spolu hospodária. Matka spláca úver mesačne vo výške 60 eur. Pracuje v obchodnej spoločnosti Stavba Plus s.r.o. so sídlom Lehote pod Vtáčnikom ako robotníčka. Uviedla mesačný príjem cca 500 eur a poberá náhradné výživné 109,40 eur a prídavok na dieťa. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Maloletá biologického otca nepozná. Partner matky je príslušník policajného zboru OO PZ SR Nováky, ktorý má tri vyživovacie povinnosti na maloleté deti. Maloletá pri pohovore uviedla, že s partnerom matky si rozumie. Prešetrením pomerov u matky neboli zistené žiadne nedostatky pri starostlivosti o maloletú. Vzhľadom k tomu, že naposledy bola určená vyživovacia povinnosť v roku 2012 a od tejto doby vzrástli náklady na maloletú, nie je v prospech maloletej, aby návrhu otca vyhovel.

16. Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods.2 cit. zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods.3 cit. zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 ods.4 cit. zákona, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods.5 cit. zákona, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 78 ods.1 cit. zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

22. Podľa § 78 ods.3 cit. zákona, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Podľa § 75 ods. cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Zmena pomerov v zmysle citovaného zákona je výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde o zvýšenie, zníženie zárobku povinného, vyšší vek dieťaťa a iné. Nemôže ísť o zmenu prechodnú. Táto zmena pomerov sa musí týkať naviac skutočností, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti. Zmena pomerov môže spočívať aj v tom, že jednému alebo druhému rodičovi sa zmenia príjmové pomery a podobne. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného je nedôvodný. K zásadnej zmene pomerov došlo na strane maloletej tým, že maloletá je o 6 rokov staršia od poslednej úpravy výživného od roku 2011. V tom čase otec maloletej nemal žiaden príjem, súdu sa nepodarilo zistiť jeho príjem v čase skoršieho rozhodnutia, pracoval len na základe dohody. V čase, kedy súd rozhoduje o znížení výživného je otec vo výkone trestu, ktorý mu bol uložený za neplnenie si vyživovacej povinnosti voči maloletej Vande Nine, pričom súd zistil z trestného rozkazu, že otec má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť, kde mal dlh, pričom celkový dlh, ktorý predstavoval sumu 5.456 eur. Matka v čase skoršieho rozhodnutia bola na materskej dovolenke a jej jediným príjmom bol rodičovský príspevok a prídavok na dieťa a iný príjem nemala. Z výsluchu matky aj zo správy kolízneho opatrovníka jednoznačne vyplynulo, že otec sa o dieťa nezaujímal a nezaujíma a nikdy si vyživovaciu povinnosť voči maloletej neplnil. Do zlej ekonomickej situácie sa dostal sám neplnením si vyživovacej povinnosti, za čo bol právoplatne odsúdený prvostupňovým súdom. Neplnil si vyživovaciu povinnosť danú v § 62

ods.1 Zákona o rodine, kde je upravená zákonná vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu. Otec je zaradený do pracovnej činnosti vo výkone trestu, ale z jeho mesačnej odmeny sú mu zrážané sumy exekučne práve pre dlh na výživnom a iné. Dôvod na zníženie výživného otca, že nemá taký príjem, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletej, lebo je vo výkone trestu a má aj ďalšie vyživovacie povinnosti voči dvom maloletým deťom, nie je dôvod, aby súd znížil výživné. Bolo by v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 OZ), aby súd znížil výživné zo sumy 120 eur na sumu 30 eur s poukazom na právoplatný trestný rozkaz Okresného súdu Prievidza, ktorým bol uznaný otec vinným za prečin zanedbávania povinnej výživy a právoplatne odsúdený. Súd nemohol zohľadniť ani námietku otca, že má ďalšie dve vyživovacie povinnosti voči dvom maloletým deťom, na ktoré si plní vyživovaciu povinnosť podľa vyjadrenia matky maloletej len sporadicky. Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že matka si od poslednej úpravy, t. j. od roku 2011 nepodala návrh na zvýšenie výživného, hoci maloletá nastúpila v septembri 2017 do 1.ročníka ZŠ, s čím sú spojené zvýšené náklady.

Keďže neboli splnené zákonné predpoklady upravené v § 78 ods.1 cit. zákona na strane otca, teda nedošlo k zásadnej zmene pomerov na jeho strane, aby súd znížil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú, súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti návrh otca na zníženie výživného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na odvolací súd - súd II. inštancie, písomne v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).